

MATKAKERTOMUS

Matkakertomuksen aihe: Osallistuminen ICOMOSin teoriakomitean -ja 1900-luvun arkkitehtuurikomitean organisoimaan modernin suojelun teoriaa käsittelevään konferenssiin. Konferenssi tapahtui yhteistyössä Fondazione Romualdo Del Biancon kanssa. Konferenssi pidettiin Italiassa Firenzessä Auditorium del Duomossa 10.3. - 13.3. 2016. Konferenssin yhteydessä pidettiin 1900-luvun arkkitehtuurikomitean Euroopan alueen kokous, johon osallistuin Suomen äänestävänä jäsenenä.

Konferenssin nimi: *Modern Heritage - Identifying, Assessing and Managing the Protection and Conservation.*

Konferenssin tarkoitus: Konferenssin tarkoituksena oli kartoittaa modernin arvottamisen ja suojelun tilaa tällä hetkellä. Yhtenä lähtökohtana keskusteluille oli 1900-luvun arkkitehtuurikomitean julkaisema Madridin dokumentti, jossa esitetään modernin suojelun ja konservoinnin periaatteet. Esityksiltä toivottiin johtopäätöksiä, joita voidaan käyttää modernin suojelun teoriaa kehitettäessä. Konferenssi jakaantui kolmeen temaattiseen osioon:

1. Kohteiden tunnistaminen ja valintakriteerit modernin rakennusperinnön suojelukohteita valittaessa
2. Esimerkkejä analyyseista ja lähestymistavoista sekä ehdotuksia modernin suojelun tavoista
3. Hyvien käytäntöjen ja esimerkkien esittely ja kriittinen analyysi modernin suojelussa/konservoinnissa/ja muutoksissa

Osallitujat olivat ICOMOSin teoriakomitean sekä 1900-luvun arkkitehtuurikomitean jäseniä. Lisäksi konferenssiin osallistui alan opiskelijoita ja nuoria tutkijoita, joille konferenssin yhteydessä oli järjestetty kaksi erillistä workshopia. Osanottajat olivat pääosin Euroopasta, erityisen runsaasti osanottajia oli entisen Itä-Euroopan maista, mutta myös Intiasta, Yhdysvalloista ja Australiasta. Monessa konferenssiesityksessä käsiteltiin sosialististen maiden rakennusperintöä ja sen arvottamiseen liittyviä kysymyksiä. Itseni lisäksi Suomesta kokoukseen osallistuivat Seija Linnanmäki ja Mia Perkkiö, joka piti esityksen sodan jälkeen Suomessa toteutetuista restaurointikohteista.

Konferenssissa oli monia korkeatasoisia ja kiinnostavia esityksiä modernin suojeluun liittyen. Johdantoluentojen pitäjinä olivat teoriakomitean ja 1900-luvun arkkitehtuurikomitean puheenjohtajat prof. Wilfried Lipp sekä Sheridan Burke.

- Ent. Itä-Euroopan maiden kulttuuriperintöä ja sosialistista modernismia koskevat esitykset
- Jörg Haspelin esitys elementtitaloista suojelukohteena Berliinin esimerkkien valossa
- Christiane Schmuckle-Mollardin esitys arkkitehti Andre Lucratin 1947 suunnitteleman Karl Marx koulun (Villejuif) peruskorjauksesta ja restauroinnista Pariisissa
- Christina Boniottin esitys Italian rannikon lomasiirtoloista

- Stefania Landin italialaisia siilorakennuksia koskevan tutkimuksen esittely
- professori Leo Schmidtin esitys jäljistä ja traumaattisista paikoista perustuen seminaariin toisen maailmansodan aikaisen rintamalinjan paikoille ent. Itä-Saksan alueella.
- Olaf Steenin esitys Arne Korsmon itselleen ja vaimolleen suunnitteleman moduulitalon suojeluprosessista

Oma esitykseni liittyi Pihlajamäen betonilähiön suojeluprosessin analyysiin otsikolla Similar or Not? Esityksessäni toin esiin Pihlajamäen suojeluprosessin pilottiluonteen sekä lähestymistapojen että suojelun menetelmien suhteen taustalla betonilähiön puuttuva autenttisuus (70 % julkisivuista oli jo korjattu suojeluprosessin alkaessa) sekä betoni-rakenteiden korjauksen ongelmat. Pihlajamäessä suojelu- ja korjaustavoitteiden lähtökohdaksi tuli alkuperäisen 1960-luvun minimalistisen arkkitehtuurin palauttaminen; ts. Pihlajamäen suojelussa korostuu alkuperäinen suunnitteluidea autenttisten rakenteiden säilyttämisen sijaan. Perinteisten suojelukäsitteiden rinnalle nousi maisema-analyysin pohjalta Pihlajamäen 1960-luvun veistoksellisen metsälähiön arvot. Pihlajämäki on ensimmäinen betonilähiö, joka on Helsingissä suojeltu asemakaavalla.

Konferenssista on teoriakomitean toimesta valmisteilla konferenssijulkaisu.

Tositteet matkakuluista ovat matkakertomukseni liitteenä (lentolippu 264,57, Ibis hotelli Milano yksi yö 65 euroa). Haettu korvaus 300 euroa.

Helsingissä, 30.4.2016

Riitta Salastie
Arkkitehti SAFA TkT
ICOMOSin 1900-luvun arkkitehtuurikomitean Suomen edustaja
040 7260211
Rsalastie@gmail.com